

μέγα μέρος ξύλων εκ τῆς παλαιᾶς οἰκίας, ὅπου κατῆκει ὁ μέγιστος τῆς Σκωτίας λυρικὸς ποιητὴς καὶ νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πινακίδων διὰ τὰ δεδεμένα σώματα τῆς ἐκδόσεως ταύτης.

* * *

Διαρκὴς πόσις ἀφινδίου κατὰ τὰ διάφορα ὑπὸ ἱατρῶν γενόμενα πειράματα προκαλοῦσι ταραχὰς τῶν ἐγκεφαλικῶν λειτουργιῶν, ἐλάττωσιν τῶν διανοητικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεων, σπασμούς, ἐπὶ τέλους δὲ καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον. Καὶ ὅμως τὸ ποτὸν τοῦτο ἐξακολουθοῦσι νὰ πίνωσι κατὰ κόρον οἱ πεπολιτισμένοι τῆς Εὐρώπης, ἀπεδείχθη δέ, ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ κατανάλωσις αὐτοῦ σημαντικῶς προσέδωκεν ἐν μὲν Ὀλλανδίᾳ κατὰ 30%, ἐν Βελγίῳ κατὰ 50% καὶ ἐν Γαλλίᾳ κατὰ 70%! Ἐν Πρωσσίᾳ ὑπελογίσθη, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1865 μέχρι τοῦ 1870 ἡ ἔτησια κατανάλωσις τοῦ ποτοῦ τούτου ἀπὸ 8 λίτρων ἀνῆλθεν εἰς 10 κατὰ κεφαλὴν, ἡ δὲ τοῦ ζύ-
δου ἀπὸ 37 ἀνῆλθεν εἰς 88 κατὰ κεφαλὴν. Τὸ ποτὸν τῆς ἀφινδίου συν-

ίσταται ἐκ 18 καὶ πλέον εἰδῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὐρίσκονται καὶ τὸ βερμούδιον, ἡ κανέλλα, τὸ πορτοκάλιον καὶ πολλὰ ἄλλα.

* * *

Ἐν Βούδα Πέστη ἀσχολεῖται ἀπὸ τινος ὁμίλος μηχανικῶν εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τρόπου, καθ' ὃν ὅλη ἡ πόλις νὰ προμηθεύηται ὕδωρ ἀπὸ ὑποχθονίων πηγῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐγένετο ἤδη διάτρησις ἐνὸς ἀρτεσιανοῦ ὠρέατος εἰς βάθος 900 μέτρων καὶ ἐπέκεινα ἀπαιτήσασα δαπάνην ἐνὸς ἑκατομ. φράγκ. Τὸ φρέαρ παρέχει καθ' ἑκάστην 900,000 λίτρας ὕδατος 71° Κελσίου, ἐν τούτοις ἡ διάτρησις θὰ προχωρήσῃ, μέχρις οὗ ἡ θερμότης τοῦ ὕδατος ἀξηθῇ εἰς 92°. Ἀπὸ τοῦδε ὅλοι οἱ θερμοκέφαλοι κάτοικοι τῆς Οὐγγρικῆς πρωτευούσης πλάττουσι τὰ τολμηρότερα ἀνειροπολήματα περὶ τῆς μελλούσης εὐτυχίας τῆς πόλεως καὶ τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα θὰ παρέχῃ ἡ ἀκοπος πανταχόθεν προμήθεια θερμοῦ καὶ ζέοντος ὕδατος.

Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ο Σ Η Μ Α.

Ἡ εὐσύννοπος ἱστορία τῶν ἑλληνικῶν γραμματοσῆμων εἶνε παντελῶς σχεδὸν ἄγνωστος εἰς τὰ μέρη μας, ἐνῶ δὲ καταβάλλεται ἀπὸ τινος ἐπαινετῇ φροντίδι πρὸς διάδοσιν νομισματικῶν γνώσεων, καὶ ἔκαστος ἀναγνώστης περιοδικῶν δύναται νὰ ἐκφέρῃ ὅπως οὖν ὁμοιολήθῃ γνώμην περὶ παλαιωτάτων ἀντικειμένων, ἀναγομένων εἰς προγενεστέρας περιόδους τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου, οἱ πλεῖστοι ἀγνοοῦμεν πότε ἤρχισαν νὰ κυκλοφορῶσι τὰ ἑλληνικὰ γραμματόσημα καὶ ποσάκις μέχρι τοῦδε μετεξευματισθήσαν ἢ διετιμῆθησαν ἢ ἀνετυπώθησαν. Ἡμεῖς ἔτυχεν ἐσχάτως ἐξ ἑλληνικῆς καὶ γερμανικῆς ἅμα πηγῆς ν' ἀρυσθῶμεν τὰς ἐξῆς εὐμνημονεύτους πληροφορίες, ὅς καὶ μεταδίδομεν τοῖς ἡμετέροις Ἀναγνώσταις, παρακαλοῦντες τοὺς πράγματογνώμονας ν' ἀνακοινώσωσιν ἡμῖν ὅ,τι νομίζουσι συμπληροῦν ἢ ἐπανορθοῦν αὐτάς.

Τὰ πρῶτα λοιπὸν ἑλληνικὰ γραμματόσημα παρεδόθησαν εἰς κυκλοφορίαν τῇ 14/26. Νοεμβρίου 1860, καὶ οὐχὶ κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1861, ὡς ἐνομίζετο ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐγράφετο εἰς τὰ Λευκώματα τῶν Συλλογῶν, ἐτυπώθησαν δὲ διὰ χαλυβογραφίας ἐν Παρισίοις εἰς ἐξ διάφορα χρώματα καὶ τιμὰς, ἤτοι 1, 2, 5, 20, 40 καὶ 80 λεπτῶν. Κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1861 ἐκυκλοφόρησε καὶ τὸ δεκάλεπτον. Ἡ πρώτη δ' αὕτη ἔκδοσις διακρίνεται ἀπὸ τῶν μεταγενεστέρων ξυλογραφικῶν διὰ τῶν ἐξῆς μάλιστα πλεονεκτημάτων: Καθαρώτατος τύπος καὶ ἐπιμελὲς ἐπιστίλβωσις, ἀκριβεστάτη συμμετρία τῶν περιβαλλουσῶν τὸ εἰκόνισμα γραμμῶν, λεπτόταται σκαί πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ἱαρχῆς τοῦ Ἑρμου μορφῆς, τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ κράνους, χάρτης λεῖος καὶ μετρίως παχύς, καθαρὸν δὲ καὶ λεπτὸν τὸ ἐπίχρυσμα τοῦ κόμμεως, αὐτὰ ἦσαν τὰ γνωρίσματα τῆς πρώτης τοῦ ἑλλ. γραμματοσῆμου ἐμφανίσεως, ὥραιότερου τότε πάντων τῶν εὐρωπαϊκῶν ὡς πρὸς τὴν ἐπεξεργασίαν, νῦν δὲ καὶ πάντοτε ὡς πρὸς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐπίνοιαν καὶ πρωτοτυπίαν. Εὐθὺς ὅμως τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1862 ἤρχισεν νέα ἐκτύπωσις ἐν Ἀθήναις διὰ ξυλογραφικῶν ἐκτύπων, ἀφοῦ προηγουμένως, κατὰ Ἰανουάριον, εἶχε γένειν ἀπό-

εἰκόνισμα γραμμῶν, λεπτόταται σκαί πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ἱαρχῆς τοῦ Ἑρμου μορφῆς, τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ κράνους, χάρτης λεῖος καὶ μετρίως παχύς, καθαρὸν δὲ καὶ λεπτὸν τὸ ἐπίχρυσμα τοῦ κόμμεως, αὐτὰ ἦσαν τὰ γνωρίσματα τῆς πρώτης τοῦ ἑλλ. γραμματοσῆμου ἐμφανίσεως, ὥραιότερου τότε πάντων τῶν εὐρωπαϊκῶν ὡς πρὸς τὴν ἐπεξεργασίαν, νῦν δὲ καὶ πάντοτε ὡς πρὸς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐπίνοιαν καὶ πρωτοτυπίαν. Εὐθὺς ὅμως τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1862 ἤρχισεν νέα ἐκτύπωσις ἐν Ἀθήναις διὰ ξυλογραφικῶν ἐκτύπων, ἀφοῦ προηγουμένως, κατὰ Ἰανουάριον, εἶχε γένειν ἀπό-

πειρα χαλυβδίνων, δι' ἀπιστεύτου ἐπιτυχίας στεφθεῖσα, ὡς δεικνύουσι τὰ ὀλίγα ἀντίτυπα διλέπτων καὶ εἰκασαλέπτων γραμματοσῆμων, ἀλλὰ δι' ἀγνώστους λόγους μὴ χρησιμοποιηθεῖσα. Ὅπως δὲ ποτε καὶ ἡ δευτέρα αὕτη ἔκδοσις ἢ μᾶλλον ἀνατύπωσις διασώζει τὴν χάριν τῶν παρισινῶν, τὰ δὲ χρώματα εἶνε ἀμυγῇ πτητικῶν οὐσιῶν, αἵτινες εἰσῆχθησαν ἀπὸ τοῦ 1864, ὅτε ἐγένετο καὶ ἄλλη ἀνατύπωσις. Ἀπὸ τοῦ 1865 καθιερώθη καὶ ἡ χρῆσις χειροτέρου ὁσημέραι χάρτου, ἀνεπιτηδέου νὰ μεταδώσῃ τὰς λεπτάς γραμμάς φθαρέντος ξυλογραφήματος, μέχρι δὲ τοῦ 1875 κατήντησεν ὁ Ἑρμῆς φαλακρός, σκυθρωπός, ἰσχνότατος, τὸ περιβάλλον αὐτὸν τετράγωνον πλαίσιον ἀνεπέτασε τὰς πλευρὰς πρὸς κυκλικὰς διαστάσεις, ἱκανὰς νὰ μεταβάλλωσι τὰ ὠραῖα ἑλληνικὰ γράμματα εἰς ἱερογλυφικὰ σφηνώματα. Τὸ κακὸν προσελήφθη διὰ νέας παρισινῆς ἐκτυπώσεως (1875), ἐπεκατέστημεν δὲ καὶ τότε τὴν δαπανηρὰν ἀρωγὴν τῆς Εὐρώπης, χωρὶς νὰ ἐξακριβωθῶσι τὰ αἷτια φρικώδους ὁπισθοδρομήσεως, πῶς δηλ. πρὸ δεκαπενταετίας ὅλης κατωρῶθη ἐν Ἀθήναις ἡ ἐφθηνὴ ἀναπαραγωγὴ γραμματοσῆμων ἐφαμιλλῶν πρὸς τὰ παρισινά.

Ἄλλ' ὅτε πρὸ τινος ἐπεφάνη τὸ νέον τῶν γραμματοσῆμων εἶδος κατὰ τὰ παραθεθεμένα δύο ὑποδείγματα, ἐλήφθη ἅρα γε ἡ ἀπαιτουμένη πρόνοια πρὸς διατήρησιν τῆς δροσερότητός του, ὡς ἐκφράζονται οἱ Γερμανοί: Ὡς καὶ προλαβόντως ἐλέγομεν ἐπεδοκιμάσθη εὐλικρινδῶς ὑπὸ τῶν ξένων ἡ καινοτομία, εἰς ἡμᾶς δ' ἀπομένει νὰ παράσχωμεν διαρκὲς δεῖγμα τῆς φιλοκαλίας μας, ὀλίγην καταβάλλοντες προσοχὴν εἰς τὴν διατήρησιν καὶ βαθμιαίαν βελτίωσιν συγχρόνως τοῦ πολιτισμοῦ μνημείων, ὁποῖα θεωροῦνται καὶ εἶνε τὰ γραμματόσημα, ἀφοῦ τὸ ἄψυχον χῶμα, ἐφ' οὗ πατούμεν, τόσον φιλοστόργως κρύπτει εἰς τοὺς κόλπους του καὶ κατὰ καιροῦς ἀποκαλύπτει τὰ κειμήλια τοῦ πολιτισμοῦ τῶν πατέρων μας.

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ. — κ. Α. Ζ. εἰς Βιτώλια. Τὴν τελευταίαν Σας ἐλάβομεν καὶ προσεχῶς θὰ Σας γράψωμεν. — κ. Ν. Δ. Γ. εἰς Πύργον. Θὰ πράξωμεν κατὰ τὰς δοθείσας ἡμῖν ὁδηγίας. — κ. Α. Κ. εἰς Βακαῖον. Ἐλήφθησαν καὶ Σας εὐχαριστοῦμεν. Τὸ φύλλον τοῦ κ. Β. θὰ διευθύνωμεν πρὸς ὑμᾶς. — κ. Μ. Σ. εἰς Καλαφάτιον. Ἡ ἐπιστολὴ Σας ἐλήφθη ἐγκαίρως, τὸ ἐν αὐτῇ ὅμως ἀναμένομεν. — κ. Α. Α. εἰς Ἄρμα-

βήρ. Τὰς ἐπιστολάς Σας ἐλάβομεν καὶ Σας εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς πάντοτε φιλικὰς ὑμῶν προσπαθείας. Μετὰ 3—4 ἡμέρας ἐλπίζομεν νὰ ᾔνετοιμοι, ὅτε καὶ θὰ Σας γράψωμεν ἐν ἐκτάσει. — κ. Ζ. εἰς Σιάτισταν. Οὐδὲν νεώτερον ἔχομεν μέχρι σήμερον. — κ. Ζ. εἰς Ἀδριανούπολιν. Ἀναμένομεν τὰ κατ' αὐτὰς αἰτηθέντα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Ἡ ἀστυνομία τῶν μεγάλων πόλεων. — Περὶ τῆς χρήσεως τοῦ γάλακτος. — Ἡ δυστυχισμένη (τέλος), κατὰ τὸν Ἰβάν Τουργένιεφ, ὑπὸ Ε. Ν. — Ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις. — Ἐκ Πομπηίας (μετὰ δύο εἰκόνων ἐν σελ. 172—173). — Ποικίλα. (Νέα θανατικὴ μέθοδος. — Αἱ βέγγαι τῆς Ὀλλανδίας. — Αἱ εὐρωπαϊκαὶ γλώσσαι καὶ τὰ γερμανικὰ τηλεγραφεῖα. — Νέα τοῦ Κρουπ τηλεβόλα. — Οἱ ἀμαξήλατοι τοῦ Λονδίνου. — Ἰδιόρρυθμοι Κυβερνητικαὶ ἀποφάσεις. — Ὀγδοήκοντα καὶ τρεῖς ἰδιοκτῆται μιᾶς οἰκίας. — Κρεωφαγία ἐν Βερολίνῳ.) — Πινακοθήκη, ἥτοι ἐρμηνεῖα τῶν εἰκόνων. — Καλλιτεχνία, Ἐπιστήμη. — Γραμματόσημα μετὰ τριῶν εἰκόνων. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία. **ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.** Δρ. Βερνάρδος Γκροῦδεν (ἐν σελ. 161). — Λουδοβίκος Β'. Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας (ἐν σελ. 165). — Τὸ θέρος, κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ κ. Σίχελ (ἐν σελ. 169). — Ἐκ Πομπηίας, μνηστήριος πομπῆ (ἐν σελ. 172), ἐπικύβειος πομπῆ (ἐν σελ. 173), ἀμφοτέραι ὑπὸ Salvatore de Gregorio.

Εκδότης **Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.**

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίῳ. — Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελάνη Frey & Sening, ἐν Λειψίῳ.